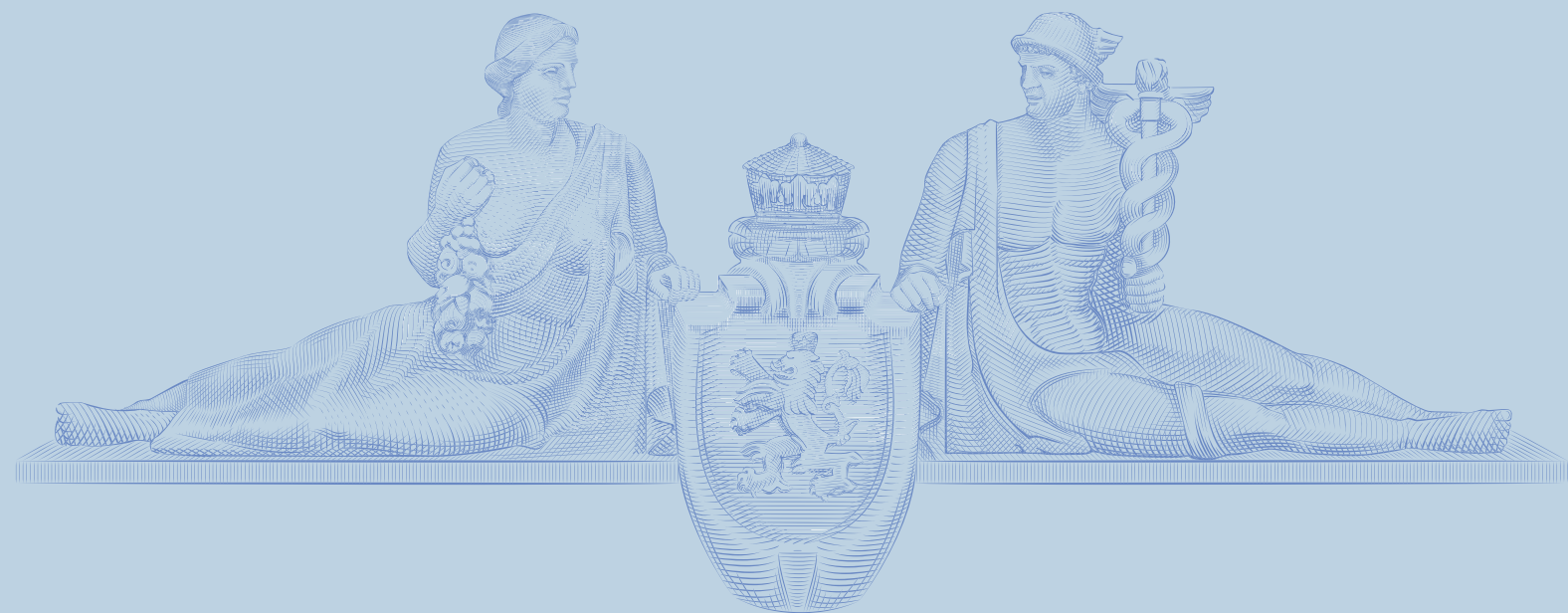

ТЕМАТИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И АКЦЕНТИ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПРОГНОЗА
НА БНБ В РАМКАТА НА ПРОГНОСТИЧНИТЕ
УПРАЖНЕНИЯ НА ЕВРОСИСТЕМАТА И ЕЦБ

(ИЗВАДКА ОТ „МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА“,
ДЕКЕМВРИ 2025 Г.)

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Макроикономическата прогноза на БНБ в рамката на прогностичните упражнения на Евросистемата и ЕЦБ

Текущата макроикономическа прогноза на БНБ е изготвена в съответствие с утвърдените график и рамка за изготвянето на макроикономическите прогнози на националните централни банки (НЦБ) от Евросистемата и на експертите на ЕЦБ. Тя е включена в агрегираните показатели на макроикономическата прогноза за еврозоната, публикувана от ЕЦБ на 18 декември 2025 г.

Рамката за изготвянето на макроикономическите прогнози на централните банки от Евросистемата и на експертите на ЕЦБ е подробно описана в „Ръководство за макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата/ЕЦБ, ЕЦБ, юли 2016 г.“ (на английски език). Нейната цел е осигуряване на методологична последователност, аналитична съгласуваност и съпоставимост на макроикономическите прогнози за отделните държави членки и за еврозоната като цяло.

НЦБ от Евросистемата и ЕЦБ изготвят макроикономически прогнози четири пъти годишно:

- През март и септември се финализират и публикуват **макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ** (*ECB staff Macroeconomic Projection Exercise – MPE*). Те се изготвят от експертите на ЕЦБ, като НЦБ предоставят единствено краткосрочни прогнози за инфлацията на месечна база за съответните държави. Макар прогнозите на експертите на ЕЦБ да не подлежат на формален процес на съгласуване с НЦБ, тяхното изготвяне се основава на регулярно взаимодействие между експертите на ЕЦБ и НЦБ. Публикуваните от ЕЦБ прогнози през март и септември са само за еврозоната като цяло.
- През юни и декември се финализират и публикуват **макроикономическите прогнози на Евросистемата** (*Eurosystem staff Broad Macroeconomic Projection Exercise – BMPE*). Те се изготвят от експертите на НЦБ от Евросистемата в рамките на съгласувателен процес с експертите на ЕЦБ. Всяка НЦБ разработва прогнози за икономиката на своята страна, като прогнозата за еврозоната се формира чрез агрегиране на националните прогнози. Две седмици след публикуването на агрегирания резултат за еврозоната на интернет страницата на ЕЦБ се оповестяват и прогнозите за основни макроикономически показатели за отделните държави от еврозоната.

Прогнозният хоризонт обхваща текущата и следващите две години, като декемврийските прогнози включват текущата и следващите три години.

В рамките на прогнозите на Евросистемата националните централни банки, включително БНБ, изготвят макроикономически прогнози за своите страни по утвърден от ЕЦБ график и въз основа на съгласуван набор от технически допускания за външната среда, като динамиката на цените на енергийните и неенергийните суровини, обменните курсове, лихвените проценти и външното търсене. Методологичният подход се основава на комбинация от макроикономически модели, симулации и експертна оценка, при прилагане на хармонизирани дефиниции и концепции за основните макроикономически показатели.

В резултат на прилагането на тази рамка в прогностичния процес на БНБ са въведени редица методологични промени, основните от които са следните:

1. при прогнозирането на тримесечната динамика на макроикономическите показатели се използват сезонно и календарно изгладени данни, публикувани от НСИ, вместо

досегашния подход, при който БНБ извършваше собствено изглаждане на неизгладени тримесечни серии, предоставени от НСИ;

2. прогнозата за средногодишните стойности на БВП и компонентите му се изготвят като сума от сезонно и календарно изгладените данни по тримесечия за разлика от предишния подход за прогнозиране на неизгладени данни по тримесечия и агрегирането им до годишни стойности;

3. прогнозата за инвестициите в основен капитал на частния сектор вече се съставя като сума от прогнозата за инвестиции в жилища и за бизнес инвестиции (други частни инвестиции извън жилищни);

4. прогнозата за инфлацията за първата година от прогнозния хоризонт се изготвя по месеци въз основа на дезагрегирана разбивка на ХИПЦ на ниво тридесет подкомпонента;

5. прогнозата за инфлацията се изготвя на базата на групи, съответстващи на класификацията на Евростат, вследствие на което подкомпонентите на общата инфлация са разпределени в групите: храни (вкл. тютюневи изделия), услуги, нехранителни стоки и енергийни продукти, докато при предишните прогнози на БНБ са използвани по-различни групирания на стоките и услугите в потребителската кошница с цел разграничаване на административно определяните цени;

6. прогнозата за населението в трудоспособна възраст и безработните лица се изготвя на базата на възрастовата група 15–74 години, при предходен подход за използване на групата 15–64 години;

7. допусканията за динамиката на международните цени на храните и на енергийните суровини в прогнозния хоризонт се основават изцяло на допусканията на ЕЦБ, докато предишният подход включваше конструирани от БНБ индикатори на база по-подробни и актуализирани към различна от ЕЦБ дата фючърсни договори за отделните хранителни и енергийни суровини.

Макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата и ЕЦБ предоставят важна информация на Управителния съвет на ЕЦБ за оценката за икономическото развитие и рисковете за ценовата стабилност в еврозоната. Прогнозите не подлежат на одобрение от Управителния съвет на ЕЦБ, нито непременно отразяват вижданията на членовете му относно икономическите перспективи в еврозоната.

БНБ ще продължи четири пъти годишно да публикува прогнози за основни макроикономически показатели за България, като тези през юни и декември ще се разработват в съответствие с графика за изготвяне на макроикономическите прогнози на НЦБ от Евросистемата.

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ, РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ